

УДК 343.14+342.7+659.3

Ланцедова Юлія Олександрівна –

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права і процесу
юридичного факультету
Національний авіаційний університет*

Yulia O. Lantsedova –

*candidate of juridical sciences, associate professor,
associate professor of criminal law and procedure
of juridical faculty
National Aviation University
(1 Liubomyra Huzara Avenue, Kyiv, 03680, Ukraine)
<https://orcid.org/0000-0002-5463-6261>*

Березовенко Любов Сергіївна –

*аспірантка кафедри теорії та філософії права
Одеського державного університету внутрішніх справ*

Liubov S. Berezovenko –

*PhD student at the Department of Theory and Philosophy of Law
of Odessa State University of Internal Affairs
(1 Uspenska Street, Odesa, Ukraine, 65000)
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8941-751X>*

Бондаренко Інна Вадимівна –

*здобувачка вищої освіти за спеціальністю 061 Журналістика
із посиленою супутньою юридичною освітою
Міжнародного класичного університету імені Пуліпа Орлика*

Inna V. Bondarenko –

*obtaining a higher education in the specialty 061 Journalism
with enhanced accompanying juridical education
Philip Orlyk International Classical University
(2 Kotelnikova Street, Nikolayev, Ukraine, 54003)
<https://orcid.org/0000-0002-9458-2560>*

Інноваційне розуміння сутності, співвідношення та меж легітимного оприлюднення завідомо і незавідомо достовірних і недостовірних відомостей в юридичному та журналістському доказуванні чи в будь-якій публічній дискусії

Представлено сутність, співвідношення та межі легітимного оприлюднення достовірних і недостовірних відомостей у будь-якому різновиді юридичного чи журналістського доказування або у публічній дискусії. Підкреслено, що під завідомо достовірними відомостями доцільно розуміти такі, що повною мірою відповідають фактичним обставинам діяння, події або явища у цілому або певній його стороні, та особливості сприйняття, запам'ятовування, зберігання, відтворення та іншої їх передачі певною особою, в т. ч. життєвий досвід або відповідна спеціальна чи професійна компетентність сприяють передачі або іншому оприлюдненню практично адекватних відомостей.

Ключові слова: завідомо достовірні відомості, незавідомо достовірні відомості, завідомо недостовірні відомості, незавідомо недостовірні відомості, процедура юридичного, журналістського та іншого масмедійного доказування чи публічної дискусії.

Представлены сущность, соотношение и границы легитимного обнародования достоверных и недостоверных сведений в любой разновидности юридического или журналистского доказывания или в публичной дискуссии. Подчеркнуто, что под заведомо достоверными сведениями целесообразно понимать такие, которые в полной мере соответствуют фактическим обстоятельствам деяния, события или явления в целом или определенной его стороне, и особенности восприятия, запоминания, хранения, воспроизведения и другой их передачи определенным лицом, в т. ч. жизненный опыт или соответствующая специальная или профессиональная компетентность способствуют передаче или иному обнародованию практически адекватных сведений.

Ключевые слова: заведомо достоверные сведения, заведомо достоверные сведения, заведомо недостоверные сведения, заведомо недостоверные сведения, процедура юридического, журналистского и другого массмедийного доказывания или публичной дискуссии.

Yu.O. Lantsedova, L.S. Berezovenko, I.V. Bondarenko Innovative Understanding of the Essence, Correlation and Limits of Legitimate Disclosure of Known and Unknown Reliable and Unreliable News in Legal and Journalistic Evidence or in Any Public Discussion

In the context of the implementation of certain basic European integration provisions regarding the observance of human rights and the principle of the rule of law, the essence, relationship and limits of legitimate disclosure of known reliable information, unknown reliable news, known unreliable information and unknown unreliable news in any type of juridical or journalistic proving or public discussions.

It is emphasized, that by known reliable news it is appropriate to understand those, that fully correspond to the actual circumstances of the action (actions or inactions of an individual or a small group of people), events (actions or inactions of very large groups of people, when it is impossible to establish the role in achieving the overall result of each of participants, for example, in the course of war, etc.) or phenomenon (action or inaction of the forces of nature, including predatory animals, that are in conditions not regulated by humans) in general or a certain part of it, and peculiarities of perception, memorization, their storage, reproduction and other transmission by a certain person, including life experience or relevant special or professional competence contribute to the transmission or other disclosure of practically adequate news.

Attention is focused on the fact, that according to the basic orientation of the result of their public disclosure, each of the named types of news can be divided into those, that condition their perception by the majority of addressees as positive, negative and positive-negative, and negative information - also as neutral, socially harmful and socially dangerous news, when the last two types of news, depending on the level of public danger as a result of their public disclosure, may create conditions for the recipients to commit relevant criminal and other offenses.

On the basis of the above, it is proposed to improve the constitutional foundations of the legitimate implementation of any type of juridical, journalistic and other mass media proving or public discussion in terms of the freedom of not just any, but only knowingly reliable speech, as well as specified circumstances under which publication may be limited and knowingly reliable news.

Keywords: the knowingly reliable news, an unknowingly reliable news, the knowingly unreliable news, an unknowingly unreliable news, the procedure of juridical, journalistic and other mass media proving or public discussion.

Постановка проблеми. Взявши за основу надто актуальні в контексті докорінного реформування визначення сутності, співвідношення, процедури та меж використання завідомо і незавідомо достовірних і недостовірних адекватних і неадекватних

відомостей в будь-якому юридичному чи журналістському доказуванні або у будь-якій публічній дискусії положення ст. 2 розд. I «Загальні принципи» «Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з

атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» [20], перш за все, у частині **поваги до демократичних принципів, перш за все верховенства права, і до прав людини та основоположних свобод**, що прямо витікає з низки відповідних базисних міжнародних актів та інших документів [4; 5; 6; 11; 16; та ін.], і червоною лінією пронизує як «Концепцію судово-правової реформи в Україні судово-правової реформи в Україні» [13], так й останні політико-правові доробки у цьому базисному напрямку розвитку української держави [15; та ін.], авторка звернула особливу увагу на розроблені Ю.О. Ланцедовою основи інноваційного розуміння сутності доказів та їх базисних основних та додаткових юридичних властивостей в антикримінальному та будь-якому іншому виді судочинства [3, с. 9-11; 7, с. 143-144; 9, с. 37-39, 287-296; 10, с. 37-40, 2373-2381; та ін.].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Викладене інноваційне розуміння базисних категорій антиделіктного доказування докорінне позитивним чином відрізняється від досить архаїчної та непрофесійної традиційної наукової і, як наслідок законодавчої, реалізації варіантів вирішення цих же проблем не лише в українській державі, а й у всіх без винятку інших державах пострадянського простору [3, с. 130-136; 10, с. 2381-2386], тим більше, в країнах дальнього зарубіжжя, де теорія чи теорологія доказів та антиделіктного доказування практично знаходиться ще на більш низькому рівні розвитку [21; 22; 23; та ін.].

Невирішені раніше проблеми. З урахуванням викладеного було поставлене завдання розробити таке інноваційне розуміння сутності, співвідношення, процедури і меж легітимного використання завідомо і незавідомо достовірних і недостовірних відомостей у будь-якому виді юридичного чи журналістського доказування або у будь-якому різновиді публічній дискусії [2, с. 241-253; 3, с. 16-22; 7, с. 181-184; 8, с. 105-108; 9, с. 377-378; 10, с. 153-159; та ін.], що у контексті безумовного забезпечення принципу верховенства права та дотримання і відновлення правового статусу особи та інших соціосуб'єктів було б у контексті вимог ст. 1, ч. ч. 1, 2 ст. 3, ч. 1 ст. 8 та ін. Конституції України [12], не лише достатньо повно євроінтегровано, а й, головне,

презентувало подальший конструктивний розвиток відповідних європейських інституцій у контексті цих же базисних євроінтеграційних принципів [4; 5; 11; та ін.] і таким чином демонстрували б найвищий рівень супроводження євроінтеграційних процесів.

Метою статті є презентація і достатньо широка наукова апробація одного з останніх авторських варіантів інноваційного бачення сутності, співвідношення, процедури і меж легітимного використання завідомо і незавідомо достовірних і недостовірних відомостей у будь-якому різновиді юридичного, журналістського чи іншого масмедійного доказування або у будь-якій публічній дискусії, а також започаткування широкої коректної наукової дискусії з метою розробки загально прийнятого варіанту вирішення даної проблеми.

Виклад основного матеріалу. Власне тому, основууючись на вказаних інноваційних базисних положеннях щодо сутності доказів та їх базисних основних та додаткових юридичних властивостей в антикримінальному та будь-якому іншому виді судочинства, авторка у низці публікацій [9, с. 38-42; 10, с. 241-253; 11, с. 181-184; 12, с. 105-108; 13, с. 377-378; 14, с. 14-18; та ін.] розробила **інноваційне бачення сутності, співвідношення, процедури і меж легітимного використання завідомо і незавідомо достовірних і недостовірних відомостей у будь-якому різновиді юридичного, журналістського чи іншого масмедійного доказування або у будь-якій публічній дискусії**, що у конструктивному розвитку більш правильно подати у такій редакції :

1. Достовірні відомості - такі відомості, що відповідають обставинам діяння (дії чи бездіяльності окремої людини або невеликої групи людей), події (дії чи бездіяльності дуже великих груп людей, коли неможливо встановити роль у досягненні загального результату кожного з учасників : у процесі війни, масових заворушень тощо) або явища (дія чи бездіяльність сил природи) в цілому або певної їх сторони; і **за ступенем і фактичною процедурою досягнення достовірності** можуть бути поділені на :

1.1. Завідомо достовірні відомості - такі, що повною мірою відповідають фактичним обставинам діяння або події чи явища загалом або конкретній його стороні та особливості

сприйняття, запам'ятовування, зберігання, відтворення та іншої їх передачі певною особою, у т.ч. життєвий досвід або відповідна спеціальна чи професійна компетентність, сприяють передачі або іншому оприлюдненню фактично адекватних відомостей. При цьому завідомо достовірні відомості, у свою чергу, поділяються на сприйняття такого роду відомостей, що формуються в цілому, більшістю медіаадресатів як :

1.1.1. Позитивні завідомо достовірні відомості - такі відомості, на основі яких може бути сформована лише позитивна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного або журналістського чи іншого масмедійного розслідування або публічної дискусії.

1.1.2. Негативні завідомо достовірних відомостей - такі відомості, на основі яких може бути сформована лише негативна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного або журналістського чи іншого масмедійного розслідування або публічної дискусії; і серед яких **за рівнем суспільної небезпеки результату їхнього публічного оприлюднення** додатково також можуть виділятися :

1.1.2.1. Нейтральні негативні завідомо достовірні відомості, тобто такі, що за своїм змістом та рівнем правової та іншої суспільної свідомості адресатів не завдало і не може завдати будь-які збитки (фізичну чи майнову або первинну моральну та вторинну моральну шкоду; втрачену вигоду) тим чи іншим правовідносинам (праву та/або свободі та/чи обов'язку та/або інтересу фізичної чи юридичної особи, держави або міждержавного утворення).

1.1.2.2. Суспільно шкідливі завідомо достовірні відомості, тобто такі, що завдають певним правовідносинам менші, ніж істотні, збитки, і що залежно від характеру такого роду правовідносин фактично означає вчинення адміністративного, дисциплінарного, де-факто чи де-юре майново-договірної або цивільного чи господарського правопорушення.

1.1.2.3. Суспільно небезпечні завідомо достовірні відомості, тобто такі, що завдають істотні і більші збитки вказаним правовідносинам, і що вже означає вчинення відповідного кримінального правопорушення.

1.1.3. Позитивно-негативні завідомо достовірні відомості - такі відомості, на основі яких може бути сформована змішана позитивно-негативна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії.

1.2. Незавідомо достовірні відомості - такі відомості, що повністю відповідають фактичним обставинам діяння або події чи явища в цілому або конкретної її стороні та наявні певні недоліки особливостей сприйняття, запам'ятовування, зберігання, відтворення та іншої передачі певною особою, в т.ч. відсутність необхідного життєвого чи спеціального досвіду або відповідної спеціальної чи професійної компетентності, ситуативно не змогла створити перешкоди для формування власне адекватних суджень та/або іншого оприлюднення саме адекватних відомостей. При цьому незавідомо достовірні відомості, у свою чергу, **за базисною спрямованістю результату їх публічного оприлюднення** поділяються на такі ж відомості, що формуються у цілому, такого роду більшістю медіаадресатів як :

1.2.1. Позитивні незавідомо достовірні відомості - такі такого роду відомості, на основі яких може бути сформована лише позитивна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії.

1.2.2. Негативні незавідомо достовірні відомості - такі такого роду відомості, на основі яких може бути сформована лише негативна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії; і серед яких **за рівнем суспільної небезпеки результату їхнього публічного оприлюднення** додатково також можуть виділятися аналогічно п. 1.1.2 дійсної класифікації.

1.2.3. Позитивно-негативні незавідомо достовірні відомості - такі відомості, на основі яких може бути сформована змішана позитивно-негативна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного чи журналістського чи іншого масмедійного доказування чи публічної дискусії.

2. **Недостовірні відомості** - такі відомості, що не відповідають фактичним обставинам діяння або події чи явища загалом або конкретної їх сторони; і *за ступенем і фактичною процедурою досягнення вже недостовірності* також можуть бути поділені на :

2.1. **Завідомо недостовірні відомості** - коли суб'єкт, від якого отримують певні відомості, знає про те, що ці відомості не відповідають повною мірою або частково фактичним обставинам діяння або події чи явища загалом чи конкретної їх сторони, але через ті чи інші наміри передає ці відомості як власне завідомо достовірні. При цьому завідомо недостовірні відомості, у свою чергу, *за базисною спрямованістю результату їх публічного оприлюднення* також поділяються на такі відомості, що формуються в цілому такого роду більшістю медіаадресатів, як :

2.1.1. **Негативні завідомо недостовірні відомості** - такі такого роду відомості, на основі яких закономірно може бути сформована лише негативна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії; і серед яких *за рівнем суспільної небезпеки результату їхнього публічного оприлюднення* додатково також можуть виділятися аналогічно п. 1.1.2 дійсної класифікації.

2.1.2. **Позитивні завідомо недостовірні відомості** - такі відомості, з урахуванням яких в адресатів юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії через саме таким чином набутого незнання може бути сформована лише позитивна характеристика об'єкта та/або предмета цього доказування чи дискусії.

2.1.3. **Позитивно-негативні завідомо недостовірні відомості** - такі такого роду відомості, на основі яких у адресатів юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії в силу таким чином набутого незнання може бути сформована змішана позитивно-негативна характеристика об'єкта та/або предмета цього доведення або дискусії.

2.2. **Невідомо недостовірні відомості** - коли суб'єкт, від якого отримують певні відомості, не знає і не може знати про те, що ці

відомості через певні причини (метеорологічні, дистанційні та інші умови сприйняття або особливості органів почуттів даного суб'єкта в частині сприйняття, запам'ятовування, зберігання, відтворення або іншої передачі їм цих відомостей, у т./ч. внаслідок відсутності необхідного життєвого чи спеціального досвіду або відповідної спеціальної та/або професійної компетентності), не відповідають повною мірою або частково фактичним обставинам діяння або події чи явища в цілому або конкретної їх сторони та при передачі таких відомостей впевнений у тому, що передає саме завідомо достовірні відомості. При цьому незавідомо недостовірні відомості, у свою чергу, *за базисною спрямованістю результату їх публічного оприлюднення* також поділяються на сприйняття такого роду відомостей, що формуються в цілому більшістю медіаадресатів, як :

2.2.1. **Негативні невідомо недостовірні відомості** - такі такого роду відомості, на основі яких закономірно може бути сформована лише негативна характеристика об'єкта та/або предмета юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії; і серед яких *за рівнем суспільної небезпеки результату їхнього публічного оприлюднення* додатково також можуть виділятися аналогічно п. 1.1.2 дійсної класифікації.

2.2.2. **Позитивні невідомо недостовірні відомості** - такі відомості, з урахуванням яких в адресатів юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії в силу таким чином набутого незнання може бути сформована лише позитивна характеристика об'єкта та/або предмета цього доведення чи дискусії.

2.2.3. **Позитивно-негативні незавідомо недостовірні відомості** - такі відомості, на основі яких у адресатів юридичного або журналістського чи іншого масмедійного доказування або публічної дискусії в силу таким чином набутого незнання може бути сформована змішана позитивно-негативна характеристика об'єкта та/або предмета цього доведення або дискусії.

На підставі вказаного виглядає юридично некомпетентним представлення у ч. 1 ст. 34 Конституції України базисного підручня

законного здійснення журналістської діяльності та реального забезпечення медіабезпеки у частині так званої «свободи слова», що у цій нормі Основного закону представлена таким чином: «Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань» [12].

Більш правильно та юридично компетентно дану норму Конституції України сформулювати таким чином, щоб вона повною мірою відображала свободу публічного висловлення та іншого оприлюднення лише завідомо достовірних відомостей, сутність яких має формуватися тільки на спеціально створених державних дискусійних майданчиках, де кожен може, дійсно, обґрунтовувати, а не висловлювати голосливо, будь-яку думку щодо певної теми без будь-яких юридичних наслідків [3, с. 21].

І у разі, якщо така думка буде завідомо недостовірною, її спростувати, при наймі, неофіційно, для себе зможе більшість слухачів, які є компетентними по даній темі, а у контексті висловлення опонентами незавідомо недостовірних відомостей – держава на підставі вимог ч. 2 ст. 3 Конституції України, у частини фактично головного обов'язку держави утвердити і забезпечити право кожного представника українського населення на отримання із масмедіазасобів лише завідомо достовірних відомостей [12], має забезпечити подання на цих державних дискусійних майданчиках якісного відповідного обґрунтування тих чи інших причин виникнення у кожному конкретному випадку власне незавідомо недостовірних відомостей [3, с. 21].

Держава має створити такі умови, щоб правда не волюнтаристські, а власне природним шляхом оволодівала свідомістю кожного представника українського населення, у будь-якому випадку, максимально можливо мінімізуючи рівень вимушеного існування брехні, яку повністю викоринити на рівні хоча б незавідомо недостовірних відомостей. Як вбачається, неможливо у силу надзвичайної складності і практичної недосяжності формування одностайної суспільної свідомості, надто різного за освітою і рівнем аналітичного мислення кожного із представників українського населення [3, с. 22].

Тут головне, щоб рівень офіційної та/чи тіншової брехні (завідомо і незавідомо недостовірних відомостей) не досягав необхідності застосування достатньо обґрунтованих вимог ч. 3 ст. 34 Конституції України у частині введення обмежень в оприлюдненні такого роду відомостей в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя [12], коли для оприлюднення правди (завідомо і незавідомо достовірних відомостей) не може бути ніяких обмежень, за виключення випадків, коли народ масово не може сприйняти, навіть, правду без шкоди своїм та/або вказаним інтересам [3, с. 22].

У такому аспекті може виникнути питання, а чи можуть офіційні державні органи легітимно, тобто без будь-яких юридичних наслідків, поширювати поміж своїх громадян завідомо недостовірні відомості, хоча б у формі навмисного неоприлюднення тих відомостей, що фактично є завідомо достовірними і становлять надзвичайний суспільний інтерес? [3, с. 26].

І тут доцільно спочатку процитувати вимоги ч. 2 та ч. 3 ст. 34 Конституції України, згідно яким :

– кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір;

– здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя [12].

Але особливого значення у цьому відношенні набувають положення ч. 2 ст. 50 Конституції України, у відповідності з якими, кожному гарантується право вільного доступу

до відомостей про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її поширення. Така інформація ніким не може бути засекречена [12]. Якщо виходити з процитованих положень Основного закону, останній з видів відомостей взагалі не може бути засекречений чи недоведений своєчасно до громадян чи інших адресатів, а для будь-яких відомостей іншого характеру встановлений чіткий перелік ситуацій та підстав обмеження в їх поширенні [3, с. 26-27].

Більш правильним в умовах військового, надзвичайного чи будь-якого іншого особливого стану в державі видається пошук суспільного компромісу на підставі вимог ст. 39 «Крайня необхідність» КК України [14] з урахуванням того, що оприлюднення певних відомостей може призвести до суспільної паніки та інших негативних наслідків. І за таких підстав оприлюднення такого роду відомостей має здійснюватися тоді і в такому обсязі, щоб, з однієї сторони, максимально можливе запобігти настанню такого роду наслідків, а, з іншої сторони, докласти всіх зусиль, щоб вимоги ч. 1 та ч. 2 ст. 3 Конституції України у частині визнання в державі людини та її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю, а також головний обов'язок держави та її органів утвердити та забезпечити перераховані соціальні цінності та всі інші права і свободи людини [12] були виконані у такій ситуації найбільш ефективно, раціонально та якісно [3, с. 27].

Уявляється, що незалежно від наявності чи відсутності воєнного, надзвичайного чи будь-якого іншого особливого стану в державі, має існувати своєрідний загальнодержавний дискусійний майданчик, на якому можна наводити без будь-яких юридичних та інших наслідків аргументи щодо спростування у цілому чи у певній частині офіційної, в т.ч. й законодавче закріпленої, сутності тих чи інших відомостей як завідомо достовірних [3, с. 27].

Інакше можна скотитися до цинічного авторитаризму та повного нівелювання конституційної гарантії як фактичної свободи завідомо достовірного слова, так й юридичної процедури із притягнення до відповідного виду і характеру та ступеня суворості юридичної відповідальності за оприлюднення незавідомо

недостовірних відомостей і, тим більше завідомо недостовірних відомостей, що має якщо не викоринити зовсім, то принаймні максимально можливе мінімізувати рівень та наслідки оприлюднення завідомо недостовірних відомостей [3, с. 27-28]. Адже ж у такій ситуації нічого боятися тим, хто впевнений, що правда на його стороні, і зможе переконати у цьому опонента чи, принаймні, більшість зацікавлених спостерігачів такої широкої коректної дискусії [3, с. 28].

І яку прикладну цінність мають ті наукові досягнення сучасної журналістики, зокрема, у частині високопарної термінології і сучасних напрямків телевізійної, іміджевої, трансмедійної, фактчекінгової та політичної комунікацій [1], що не здатні без негайного впровадження належної базисної юридичної освіти на рівні безумовно викладених інноваційних положень для журналістів та всіх суб'єктів владних повноважень, але, перш за все, **найвищої ланки державно-правового управління, запобігти використанню, принаймні в офіційних виступах та дискусіях на вищому державному рівні, хоча б незавідомо недостовірних відомостей!!!!** [3, с. 38-39].

І чому навіть цілий новітній напрямок журналістської діяльності – фактчекінгової комунікації як спосіб перевірки власне безперечної достовірності тих відомостей, що оприлюднюються, все ж таки не змозі забезпечити, без використання вкладених та інших інноваційних досягнень представників наукової школи юриспруденції професора Аланкіра [17; 18], ведення журналістських розслідувань, дискусій та інших масмедійних заходів на основі лише завідомо достовірних відомостей!!!! [3, с. 39].

У такому аспекті виглядає на рівні не інакше власне звичайного дуже низького пересічного рівня аналітичного мислення, яке фактично і служить безперешкодному оприлюдненню не тільки незавідомо, але навіть і завідомо недостовірних відомостей, широко відоме і цитоване в різних соціальних мережах та ін., не інакше як «доктринальне», **судження власне академіка Російської академії телебачення !!!!!** Е.С. Радзинського: «Якщо у мене інша думка, це не означає, що я ваш ворог чи ідіот. Це означає, що в мене інша думка»

[19]. Адже практично істина завжди єдина, якщо, звичайно, вона не є виразом оціночних суджень та/чи власних уподобань різних людей. **Що ж до пізнавального розумового сприйняття об'єктивної реальності, то не може бути декілька істин !!!** [3, с. 224].

Висновки. Представлене інноваційне бачення сутності, співвідношення, процедури і меж легітимного використання завідомо і незавідомо достовірних і недостовірних відомостей у будь-якому різновиді юридичного чи журналістського доказування або публічної дискусії не претендує на завершеність і створює лише належну доктринальну, проектну законодавчу та іншу прикладну основу для

започаткування широкої коректної наукової дискусії з розробки такого загально визнаного варіанту вирішення цих проблем, що був би не лише достатньо повно євроінтегрований, а, головне, презентував й подальший конструктивний розвиток відповідних європейських інституцій у контексті базисних євроінтеграційних принципів, перш за все, із безумовного забезпечення верховенства права та дотримання і відновлення правового статусу особи та інших соціосуб'єктів, і таким чином демонстрував би найвищий рівень супроводження євроінтеграційних процесів.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко І.В. Медіасвіт: як стати його частиною? Презентація власних журналістських проєктів здобувачів вищої освіти кафедри журналістики та філології у сфері телевізійної, іміджевої, трансмедійної, фактчекінгової, політичної комунікацій. 18 май 2022 г. в 22:46. URL: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1046471082636527&set=a.118357868781191>.
2. Бондаренко І.В. Інноваційне розуміння сутності та значимості достовірних і недостовірних відомостей в юридичному і журналістському доказуванні. *Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Історія», Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка»*: журнал. 2022. No 1(1) 2022. С. 241-253.
3. Бондаренко И.В. Основы понимания и легитимного использования достоверных и недостоверных сведений в юридическом либо журналистском расследовании или в публичной дискуссии: монография / под ред. А.А. Кириченко. Киев: Издатель Назаров О. А., 2023. 2336 с.
4. Верховенство права. Доповідь Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанської Комісії), Венеція, від 26 березня 2011 р. URL: [https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD(2011)003rev-ukr).
5. Загальна декларація прав людини (укр/рос) від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
6. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, Хельсинки, от 1 августа 1975 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text.
7. Кириченко А.А., Ланцедова Ю.А. Антикоррупционная парадигма: системное правовое исследование: монография / под ред. А. А. Кириченко. Киев: Издатель Назаров О. А., 2020. 668 с.
8. Кириченко О.А., Бондаренко І.В. Інноваційне розуміння сутності і значимості адекватних і неадекватних відомостей для забезпечення законності журналістської діяльності і медіабезпеки в ОТГ. *Сучасна освіта в ОТГ: виклики і перспективи*: збірка кращих тез доповідей на Виїзній міжрегіон. наук.-практ. конфер., 9 грудня 2021 р. / за наук. ред. О.А. Кириченка. Миколаїв: МКУ імені Пилипа Орлика; Київ: Видавець Назаров О.А., 2021. С. 105-108.
9. Кириченко О. А., Ткач Ю.Д., Бондаренко І.В. Інновації юриспруденції в забезпеченні журналістської галузі права та медіабезпеки: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O.; Київ: Видавець Назаров О. А., 2022. 2-ге вид. 1012 с.
10. Кириченко О. А., Бондаренко І.В. Інновації юриспруденції в забезпеченні журналістської галузі права та медіабезпеки: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O.; Київ: Видавець Назаров О. А., 2022. 4-те вид. 2624 с.
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

12. Конституція України: закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141, зі змінами, згідно із законом України № 27-IX від 3 вересня 2019 р., ВВР, 2019, № 38, ст. 160. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.

13. Концепція судово-правової реформи в Україні. Затв. постановою Верховної Ради України від 28 квітня 1992 р. № 2296-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 30, ст. 426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2296-12#Text>.

14. Кримінальний кодекс України: закон України від 5 квітня 2001 р., № 2341-III. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, № 25–26, ст. 131, зі змінами згідно із законом № 2839-IX від 13 грудня 2022 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

15. Напрацювання проекту ЄС «Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (Association4U). 04/02/2020 18:07. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/naprasyuvannya-proektu-yes-pidtrymka-vprovadzhennya-ugody-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu>.

16. Парижская хартия для новой Европы: итоговый документ Соперания по безопасности и сотрудничеству в Европе, Париж, от 21 ноября 1990 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text.

17. Наукова школа юриспруденції професора Аланкіра – 250 новітніх доктрин і концепцій. *Правова еліта України*. Київ: Вид-во «Логос», 2018. С. 74. URL: <http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=peu2018&load=ns25.html>.

18. Наукова школа юриспруденції професора Аланкіра – 250 новітніх доктрин і концепцій. *Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа та спеціальних знань в юридичній практиці: Електронний журнал. Електронне реферативно-наукове видання*. URL: <http://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a>.

19. Радзинский Э.С. Если у меня другое мнение, это не значит, что я ваш враг или идиот. Это просто значит, что у меня другое мнение. 28 октябрь 2020 г. в 18:00. URL: <https://www.facebook.com/EdvardRadzinskiy/photos/a.548298588523136/3826535477366081/?type=3>.

20. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 16 вересня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

21. Garamvölgyi B., Ligeti K., Ondrejová A., Galen AS Admissibility of Evidence in Criminal Proceedings in the EU. Published in printed. Issue 3/2020. pp. 201 – 208. URL: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2020-016>.

22. McGregor Richmond K. Transforming Evidence and Proof in International Criminal Trials. *International Criminal Law Review*. 03 Dec 2021. 827 p. URL: https://brill.com/view/journals/icla/22/5-6/article-p827_001.xml?ebody=pdf-63199.

23. Heffernan L. Evidence in Criminal Trials. 2-nd Edition. Published: 29-10-2020. URL: <https://legalbooks.ie/products/evidenceincriminaltrials2ndedition>.

References:

1. Bondarenko I.V. Mediasvit: yak staty yoho chastynoiu? Prezentatsiia vlasnykh zhurnalistskykh proektiv zdobuvachiv vyshchoi osvity kafedry zhurnalistyky ta filolohii u sferi televiziinoi, imidzhevoi, transmediinoi, faktchekinhovoi, politychnoi komunikatsii. 18 mai 2022 h. v 22:46. URL: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1046471082636527&set=a.118357868781191>.

2. Bondarenko I.V. Innovatsiine rozuminnia sutnosti ta znachymosti dostovirnykh i nedostovirnykh vidomostei v yurydychnomu i zhurnalistskomu dokazuvanni. *Aktualni pytannia u suchasni nautsi*. Seriiia “Istoriia”, Seriiia “Pedahohika”, Seriiia “Pravo”, Seriiia Ekonomika”, Seriiia “Derzhavne upravlinnia”, Seriiia “Tekhnika”): zhurnal. 2022. No 1(1) 2022. S. 241-253.

3. Bondarenko Y.V. Osnovi ponymaniya y lehytymnoho yspolzovanyia dostovernikh y nedostovernikh svedenyi v yurydycheskom lybo zhurnalystskom rassledovanny yly v publychnoi dyskusyy: monohrafiya / pod red. A.A. Kyrychenko. Kyev: Yzdatel Nazarov O. A., 2023. 2336 s.

4. Verkhovenstvo prava. Dopovid Yevropeiskoi Komisii “Za demokratiuu cherez parvo” (Venetsianskoi Komisii), Venetsiia, vid 26 bereznia 2011 r. URL: [https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD(2011)003rev-ukr).
5. Zahalna deklaratsiia prav liudyny (ukr/ros) vid 10 hrudnia 1948 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
6. Zakliuchitelnyi akt Soveshchanyia po bezopasnosti y sotrudnychestvu v Evrope, Khelsynky, ot 1 avhusta 1975 h. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text.
7. Kyrychenko A.A., Lantsedova Yu.A. Antykorruptsyonnaia paradyhma: systemnoe pravovoe yssledovanye: monohrafiia / pod red. A. A. Kyrychenko. Kyev: Yzdatel Nazarov O. A., 2020. 668 s.
8. Kyrychenko O.A., Bondarenko I.V. Innovatsiine rozuminnia sutnosti i znachymosti adekvatnykh i neadekvatnykh vidomosti dlia zabezpechennia zakonnosti zhurnalistskoi diialnosti i mediabezpeky v OTH. *Suchasna osvita v OTH: vyklyky i perspektyvy: zbirka krashchykh tez dopovidei na Vyiznii mizhrehion. nauk.-prakt. konfer.*, 9 hrudnia 2021 r. / za nauk. red. O.A. Kyrychenka. Mykolaiv: MKU imeni Pylypa Orlyka; Kyiv: Vydavets Nazarov O.A., 2021. S. 105-108.
9. Kyrychenko O. A., Tkach Yu.D., Bondarenko I.V. Innovatsii yurysprudentsii v zabezpechenni zhurnalistskoi haluzi prava ta mediabezpeky: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O.; Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2022. 2-he vyd. 1012 s.
10. Kyrychenko O. A., Bondarenko I.V. Innovatsii yurysprudentsii v zabezpechenni zhurnalistskoi haluzi prava ta mediabezpeky: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O.; Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2022. 4-te vyd. 2624 s.
11. Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod vid 4 lystopada 1950 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
12. Konstytutsiia Ukrainy: zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 1996, № 30, st. 141, zi zminamy, zghidno iz zakonom Ukrainy № 27-IX vid 3 veresnia 2019 r., VVR, 2019, № 38, st. 160. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.
13. Kontseptsiiia sudovo-pravovoi reformy v Ukraini. Zatv. postanovoiu Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 28 kvitnia 1992 r. № 2296-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1992. № 30, st. 426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2296-12#Text>.
14. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2001 r., № 2341-III. Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), 2001, № 25–26, st. 131, zi zminamy zghidno iz zakonom № 2839-IX vid 13 hrudnia 2022 r. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
15. Napratsiuvannia proektu YeS “Pidtrymka vprovadzhennia Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS” (Association4U). 04/02/2020 18:07. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/napracyuvannya-proektu-yes-pidtrymka-vprovadzhennia-ugody-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu>.
16. Paryzhskaia khartyia dlia novoi Evropy: ytohovii dokument Soveshchanyia po bezopasnosti y sotrudnychestvu v Evrope, Paryzh, ot 21 noiabria 1990 h. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text.
17. Naukova shkola yurysprudentsii profesora Alankira – 250 novitnykh doktryn i kontseptsii. Pravova elita Ukrainy. Kyiv: Vyd-vo “Lohos”, 2018. S. 74. URL: <http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=peu2018&load=ns25.html>.
18. Naukova shkola yurysprudentsii profesora Alankira – 250 novitnykh doktryn i kontseptsii. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. *Zastosuvannia polihrafa ta spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi: Elektronnyi zhurnal. Elektronne referatyvno-naukove vydannia*. URL: <http://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a>.
19. Radzynskyi E.S. Esly u menia druhoe mnenye, eto ne znachyt, chto ya vash vrah yly ydyot. Eto prosto znachyt, chto u menia druhoe mnenye. 28 oktiabr 2020 h. v 18:00. URL: <https://www.facebook.com/EdvardRadzinskiy/photos/a.548298588523136/3826535477366081/?type=3>.
20. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovaryystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, vid 16 veresnia 2014 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

21. Garamvölgyi B., Ligeti K., Ondrejová A., Galen AS Admissibility of Evidence in Criminal Proceedings in the EU. Published in printed. Issue 3/2020. pp. 201 – 208. URL: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2020-016>.

22. McGregor Richmond K. Transforming Evidence and Proof in International Criminal Trials. International Criminal Law Review. 03 Dec 2021. 827 r. URL: https://brill.com/view/journals/icla/22/5-6/article-p827_001.xml?ebody=pdf-63199.

23. Heffernan L. Evidence in Criminal Trials. 2-nd Edition. Published: 29-10-2020. URL: <https://legalbooks.ie/products/evidenceincriminaltrials2ndedition>.